

[BB%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8\]](https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/13991/1/grs-kohf-15-16-03-2023-64-66.pdf)

3.Тенденції розвитку та актуальні проблеми харчової промисловості в Україні та світі URL:[<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/13991/1/grs-kohf-15-16-03-2023-64-66.pdf>]

4.Проблеми та перспективи харчової промисловості в Україні URL: [<https://ir.vtei.edu.ua/g.php?fname=28927.pdf>]

Александра МОЛЧАНОВА

ЗВО спеціальності 181 “Харчові технології”

Миколаївський національний аграрний університет

м.Миколаїв, Україна

Науковий керівник – д-р екон. наук, професор кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу

Ірина БАНЄВА

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Розвиток ресторанного господарства є вкрай важливим для економіки країни. В умовах воєнного стану підприємства ресторанного господарства зіткнулися з неочікуваними для себе проблемами. Заклади були змушені повністю або частково зупинити свою діяльність, чи переїхати в безпечніші регіони у зв'язку з початком бойових дій та окупацією. А деякі з них зазнали руйнувань і їх неможливо відновити. Але підприємці не опускають руки і намагаються відновити свій бізнес, навіть з нуля.

Підприємства ресторанного господарства під час війни зіткнулися з численними проблемами, зокрема:

1. Зменшення попиту на послуги ресторанів через економічну нестабільність та скорочення витрат громадян на розваги.

2. Збільшення вартості сировини та інгредієнтів через перешкоди у постачанні та транспортуванні.

3. Скорочення кількості працівників через втрату замовлень та зменшення обсягів роботи.

4. Погіршення умов безпеки праці через загрозу військових дій і терористичних актів.

5. Зниження туристичного потоку через загальну нестабільність у країні.

6. Важкість у плануванні та прогнозуванні бізнесу в умовах невизначеності та ризику.

У перші дні повномасштабного вторгнення, підприємства ресторанного господарства перепрофілювали свою діяльність у виробництво найбільш необхідних продуктів харчування, таких як хліб і хлібобулочні вироби.

Після початку війни третина ресторанів Києва закрилася. У ресторанному місті Харкові, через численні руйнування робота підприємств ресторанного господарства практично зупинена.

Позитивну динаміку стосовно розвитку ресторанного господарства можна відзначити для західних областей України. Зокрема, у місті Львові та Львівській області спостерігається зростання кількості ресторанів і кафе на 30 % [2].

Найгіршу динаміку розвитку мають регіони, які опинилися в епіцентрі бойових дій – схід і південь України [3].

Багато підприємств ресторанного господарства стали волонтерами і готують для бійців ЗСУ, територіальної оборони та переселенців. Деякі заклади перекваліфікувалися у польові кухні для військових [1].

Умови воєнного часу суттєво ускладнили ситуацію для підприємств ресторанного господарства. Але перспективними напрямками, які можна запропонувати для розвитку підприємств ресторанного господарства можуть бути:

1. Диверсифікація продукції. Підприємствам ресторанного господарства потрібно розглянути можливість розширення асортименту страв або надання нових послуг, які відповідають попиту в умовах військових дій.

2. Зосередження на онлайн-продажах. Можна розглянути можливість розвитку онлайн-платформ для замовлення їжі або організації доставки.
3. Співпраця з військовими підрозділами. Деякі ресторани можуть знайти попит серед військових на готові страви або кейтерингові послуги.
4. Зменшення витрат. В умовах воєнного стану важливо оптимізувати витрати, шукаючи можливості економії на енергозабезпеченні, закупівлях та інших аспектах бізнесу.

Незалежно від обставин, підприємствам ресторанного господарства важливо бути готовими до змін і швидко реагувати на нові умови, а також зосередитися на забезпеченні безпеки для персоналу та відвідувачів.

В умовах війни робота підприємств ресторанного господарства є надскладною справою, яка постійно перебуває у стані змін. Підприємства, які зможуть протистояти цим змінам, у майбутньому знайдуть іноземних інвесторів і пристосуються у подальшій роботі. Адже, ми сильна нація, все витримаємо, відбудуємо та підніmemo бізнес і економіку України на вищій рівень.

Список використаних джерел:

1.Воєнний номер журналу Форбс. URL: <https://forbes.ua/company/bogifandreyzingu-khto-zaluchiv-naybilshe-groshey-dlya-ukraintsiv-ta-armii-pid-chas-viynirensing-vid-forbes-07042022-5327>

2.Насонова О. Ресторанний бізнес в кризу. Економічна правда. 17.02.2021.URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2021/02/17/671122/>

3.Полотай Б.Я. III Міжнародна науково-прак-тична конференція «Сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності» м. Львів, 6 жовтня 2022 р. Ресторанний бізнес під час війни.